

Sygn. akt II Ca 805/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Wrocławiu, Wydział II Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Jarosław Jaroń

Sędziowie: SO Anna Kuczyńska

SO Marek Kurkowski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2013 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy D.

przeciwko K. P.i G. P.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Oleśnicy

z dnia 2 lutego 2010 r.

sygn. akt I C 345/09

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że usuwa niezgodność między treścią księgi wieczystej numer (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Oleśnicy, a rzeczywistym stanem prawnym, poprzez wykreślenie Gminy D. w dziale II tej księgi jako właściciela działek położonych w miejscowości K., Gmina D.: numer (...) o powierzchni 0,0323 ha; numer (...) o powierzchni 0,1624 ha; numer (...) o powierzchni 0,1474 ha a następnie odłączenie i założenie dla wskazanych powyżej działek nowej księgi wieczystej z wpisaniem w dziale II tej księgi wieczystej jako właścicieli tych działek K. P.i G. P. na zasadzie wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej; zmienia go także w punkcie II w ten sposób, że zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda 20.579 zł tytułem kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 33.958 zł tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym i kasacyjnym.

Sygn. akt II Ca 805/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 2 lutego 2010 r. Sąd Rejonowy w Oleśnicy oddalił powództwo Gminy D. przeciwko K. P.i G. P. o uzgodnienie treści księgi wieczystej (...) w części dotyczącej działek oznaczonych jako (...), (...) i (...) z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wykreślenie ujawnionego w dziale II księgi wieczystej prawa własności powodowej Gminy D. i wpisanie w to miejsce pozwanych (punkt I) oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Rozstrzygnięcie to Sąd I instancji wydał w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

K.i G. P. złożyli wniosek o zatwierdzenie podziału ich działek położonych w K., o numerach (...)i (...), dla których Sąd Rejonowy w Oleśnicy prowadził księgę wieczystą nr (...). Decyzją z dnia 11 listopada 1998 r. (GR (...)) Wójt Gminy D. działając na podstawie m.in. art. 98 ust 1 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami zatwierdził projekt podziału nieruchomości oznaczonej geodezyjnie jako działka (...)obręb K., Gmina D., objętej Kw. (...)Sądu Rejonowego w Oleśnicy, na 7 różnych działek, w tym na działkę (...). W stosunku do działki (...)organ orzekł również o przejściu jej własności z dniem gdy decyzja stała się ostateczna na Gminę D.jako drogi dojazdowej do nowopowstałych działek budowlanych. Decyzją z dnia 30 grudnia 1998 r. Wójt Gminy D.na wniosek pozwanych zatwierdził projekt podziału nieruchomości oznaczonej geodezyjnie jako działka (...), obręb K., Gmina D.objętej Kw. (...)Sądu Rejonowego w Oleśnicy, na 15 różnych działek, w tym na działki (...), co do których postanowił także, że przechodzą na własność Gminy D.jako drogi dojazdowe do nowopowstałych działek budowlanych z dniem gdy decyzja o podziale stanie się ostateczna. Pozwani złożyli oświadczenie o nieodpłatnym przekazaniu na rzecz strony powodowej działek przeznaczonych na drogi. Wnioskiem z 30 grudnia 2004 r. pozwani wystąpili do Starosty Powiatu (...)o wydanie decyzji o odszkodowanie za przejęte z mocy w/w decyzji działki o numerach (...)w K.. W dniu 3 stycznia 2007 r. Starosta Powiatu (...)wydał decyzję umarzającą postępowanie w sprawie ustalenia na rzecz K.i G. P.odszkodowania – jako bezprzedmiotowego. Na skutek odwołania od tej decyzji, wniesionego przez K.i G. P., Wojewoda (...)uchylił zaskarżoną decyzję i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez organ pierwszej instancji. Kolejną decyzją z dnia 20 listopada 2007 r. Starosta Powiatu (...)ustalił wysokość odszkodowania na rzecz K.i G. P.w kwocie 267.570 zł z tytułu przejęcia na własność Gminy D.opisanych wyżej działek. Na skutek odwołania od tej decyzji wniesionego przez Gminę D.Wojewoda (...)uchylił zaskarżoną decyzję w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez organ pierwszej instancji. Starosta Powiatu (...)decyzją z 25 lipca 2008 r. ponownie ustalił wysokość odszkodowania na rzecz K.i G. P.w kwocie 267.570 zł z tytułu przejęcia na własność Gminy D.w/w działek na drogi, zobowiązując Gminę do wypłaty odszkodowania. Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2009 r. Wojewoda (...)zawiesił postępowania administracyjne wzywając Gminę D.do wystąpienia z powództwem o uzgodnienie treści księgi wieczystej KW nr (...)celem jednoznacznego ustalenia właściciela przedmiotowej nieruchomości. Obecnie działki (...)położone w K., określone jako drogi stanowiące własność Gminy D., wpisane są do księgi wieczystej (...)Sądu Rejonowego w Oleśnicy. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonego uchwałą Rady Gminy D.z 9 grudnia 1994 r., obowiązującym na dzień w którym decyzje o podziale stały się ostateczne, działki nr (...)położone były na obszarze przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową z usługami nieuciążliwymi, zlokalizowanymi wzdłuż drogi nr (...), natomiast działka nr (...)położona była na obszarze przeznaczonym pod zabudowę usługową i mieszkaniową. Plan ogólny nie przewidywał dla powyższego obszaru przebiegu dróg publicznych. Samorządowe Kolegium Odwoławcze decyzjami z 19 lipca 2006 r. stwierdziło nieważność decyzji Wójta Gminy D.z dnia 13 listopada 1998 r. oraz z dnia 30 grudnia 1998 r. w części dotyczącej przejęcia wydzielonych działek nr (...)na rzecz Gminy D.bowiem wydzielone pod budowę dróg grunty przechodzą na własność gminy z mocy samego prawa i nie jest dopuszczalne orzekanie o przejściu tego prawa w drodze decyzji administracyjnej. Działka nr (...)w K.od 2001 r. nosi nazwę ul. (...). Znajdują się tam punkty usługowe i sklepy. Drogi usytuowane na działkach (...)stanowią fragment ul (...). Od wydzielenia z macierzystych działek wykorzystywane są jako drogi. Na obszarze przedmiotowych działek strona powodowa przeprowadziła prace związane z położeniem instalacji wodnej, gazowej oraz energii elektrycznej.

Apelację od tego rozstrzygnięcia wywiódł powód, wnosząc o jego zmianę poprzez uzgodnienie z rzeczywistym stanem prawnym treści księgi wieczystej (...)w części dotyczącej działek oznaczonych jako (...), (...)i (...)poprzez wykreślenie ujawnionego w dziale II księgi wieczystej prawa własności powodowej Gminy D.i wpisanie w to miejsce pozwanych tj. o odłączenie z działu I tej księgi działek oznaczonych jako nr (...), (...)i (...) i założenie dla nich nowej księgi gdzie w dziale II jako właścicieli wpisani zostaną K.i G. P.. Wniósł jednocześnie o zasądzenie od pozwanych kosztów postępowania za obie instancje; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W apelacji zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 98 ust 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż ustalony w sprawie

stan faktyczny odpowiada hipotezie normy prawnej zawartej w tym przepisie tj. że nieruchomości oznaczone jako działki nr (...) przeszły z mocy prawa na własność powodowej gminy oraz art. 10 ust 1 pkt 2 ust. z dnia 7.07.1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym w związku z uchwałą Rady Gminy D. z dnia 9 grudnia 1994 r. w sprawie planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy D. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu - wbrew postanowieniom planu, iż działki nr (...) stanowiły ulice w rozumieniu art. 10 ust 1 pkt 2 ust. z dnia 7.07.1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

Sąd Odwoławczy, ponownie rozpoznając sprawę, dodatkowo ustalił:

K.i G. P.wnosząc o zatwierdzenie projektu podziału działek nr (...), jednocześnie oświadczyli, że działkę o nr (...)przekazują nieodpłatnie na rzecz Gminy D.jako drogę publiczną w dniu zatwierdzenia projektu podziału.

W piśmie z dnia 21 października 1998 r. wskazali nadto, iż działkę nr (...) powstałą w wyniku podziału wykonanego w 1994 r. przekazują nieodpłatnie jako drogę publiczną służącą jako dojazd do działek nr (...).

Działka nr (...) według nowego stanu, powstałego w wyniku podziału nieruchomości, stanowi działkę nr (...).

dowód: wniosek o zatwierdzenie projektu podziału, k. 241 i 248; projekt podziału nieruchomości z dnia 30 października 1998 r., k. 42.

W 1994 r. został dokonany podział działki nr (...), stanowiącej własność J. P., na działki nr (...) z przeznaczeniem na cele rolnicze, przy czym działka nr (...) została wydzielona pod drogę. Jej granice wyznaczono w taki sposób, że przedzielała w połowie nieruchomość, zapewniając wewnętrzny dojazd do działek wydzielonych po jej obu stronach.

dowód: projekt podziału nieruchomości z dnia 3 czerwca 1994 r., k. 251

G. P.wnosząc o zatwierdzenie projektu podziału działki nr (...)nie wskazywał na przeznaczenie działki nr (...).

dowód: wniosek o zatwierdzenie projektu podziału, k. 240

W odniesieniu do działek nr (...) obręb K. Rada Gminy D. nie podjęła uchwały na podstawie art. 7 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, o ich zaliczeniu do kategorii dróg gminnych.

dowód: oświadczenie Wójta Gminy D. z dnia 5 października 2012 r., k. 234

Rada Gminy D. w dniu 9 grudnia 1994 r. zatwierdziła miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy D..

Z tekstu oraz rysunku planu nie wynika, aby działki nr (...) zostały wydzielone z przeznaczeniem pod urządzenie dróg publicznych. Plan w szczególności nie przewiduje dróg wewnątrz osiedla, ani dróg dojazdowych.

dowód: uchwała Rady Gminy w D., k. 269; miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Gminy D. - Tekst planu, k. 277; miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Gminy D. - Rysunek planu, k. 278

Wytyczone drogi (przebiegający pomiędzy działkami sięgacz) zapewniają dojazd do budynków posadowionych na wydodrębionych w wyniku podziału działkach.

dowód: zeznanie świadka J. F., rozprawa apelacyjna z dnia 28 maja 2013 r., 00:15:20

Sąd Odwoławczy, po ponownym rozpoznaniu sprawy, zważył co następuje:

Apelacja powoda zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 398²⁰ k.p.c. sąd, któremu sprawa została przekazana, związany jest wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy, co oznacza, że nie może przepisów prawa materialnego i procesowego interpretować odmiennie niż to wynika z uzasadnienia orzeczenia zapadłego przez Sąd Najwyższym.

Dla rozstrzygnięcia sprawy zasadnicze znaczenie miała wykładnia art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w brzmieniu obowiązującym w chwili wydania dwóch decyzji administracyjnych o podziale nieruchomości pozwanych, w szczególności użytego w tym przepisie pojęcia „drogi”. Sąd Najwyższy podzielił w tym zakresie stanowisko wyrażane dotychczas w orzecznictwie, że pojęcie to nie obejmuje wszystkich dróg, lecz jedynie drogi publiczne w rozumieniu przepisów u.o.d.p. Podniósł, że za taką wykładnią przemawia przede wszystkim zmiana treści normatywnej dotyczącej podziału nieruchomości w przepisach u.g.n. w stosunku do regulacji zawartych poprzednio w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości oraz relacja pomiędzy art. 98 ust. 1 u.g.n. a przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym i drogach publicznych. Wskazał, że jeżeli podział nieruchomości podporządkowany jest wymaganiom gospodarki przestrzennej, a regulacja prawna w tym zakresie uwzględnia jedynie wydzielenie drogi publicznej, to tylko do tej kategorii drogi można odnieść skutek w postaci nabycia jej własności z mocy prawa przez gminę. Wskazał też, że taką interpretację potwierdza zmiana art. 98 ust. 1 u.g.n., obowiązująca od dnia 15 lutego 2000 r., dokonana art. 1 pkt 37 ustawy z dnia 7 stycznia 2000 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz innych ustaw, zgodnie z którą art. 98 ust. 1 u.g.n. dotyczy jedynie dróg publicznych: gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych. Sąd Najwyższy przyjął, że wyżej dokonana zmiana miała na celu jedynie sprecyzowanie pojęcia „drogi” użytego w art. 98 ust. 1 u.g.n. Ponadto wskazał, że od dnia 1 stycznia 1999 r., po zmianach dokonanych mocą art. 52 pkt 2 ustawy z dnia 14 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa, obowiązuje art. 2a ust. 2 u.o.d.p., zgodnie z którymi, jeżeli nieruchomość jest zajęta pod drogę publiczną – jedną z wymienionych w art. 2 ust. 1 – stanowi ona własność Skarbu Państwa albo właściwego samorządu województwa, powiatu lub gminy. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zbyteczne jest pozbawienie własności nieruchomości jej dotychczasowego właściciela na rzecz Skarbu Państwa lub odpowiedniej jednostki samorządu terytorialnego w wyniku decyzji o podziale nieruchomości w sytuacji, gdy nowowydzielona działka gruntu nie ma być w przyszłości wykorzystywana pod drogę publiczną. Ponadto zgodnie z art. 6 pkt 1 u.g.n., jednym z celów publicznych - w rozumieniu tej ustawy - jest wydzielenie gruntów pod drogi publiczne. Potwierdza to, że art. 98 ust. 1 u.g.n., zawierający przepis o charakterze wywłaszczeniowym, należy interpretować wąsko z uwzględnieniem celów publicznych, jakie ma realizować wymieniona ustawa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Odwoławczy, ponownie rozpoznając sprawę, zobowiązany był ustalić, jakie było przeznaczenie spornych działek, w szczególności, czy miały spełniać w przyszłości funkcje jednej z dróg publicznych, o których mowa w art. 2 w zw. z art. 1 u.o.d.p. Dokonując takiej oceny Sąd Odwoławczy - mając na uwadze wytyczne Sądu Najwyższego - uwzględnił treść samych decyzji w powiązaniu z dokumentami poprzedzającymi ich wydanie oraz obowiązującym, w chwili wydania decyzji, planem zagospodarowania przestrzennego. W tym celu Sąd Okręgowy przeprowadził uzupełniające postępowanie dowodowe. Prawdziwość oraz wiarygodność zgromadzonych w jego toku dokumentów nie została zakwestionowana. Z tych przyczyn nie ma podstaw aby dowody te, oraz uzupełniający je dowód z zeznań świadka J. F., nie podlegały uwzględnieniu przez Sąd II instancji.

Sąd Odwoławczy dokonując wykładni decyzji administracyjnych, uznał, iż brak jest wystarczających podstaw do przyjęcia, że działki nr (...) zostały wydzielone pod drogi publiczne. Na takie przeznaczenie nie wskazuje ani sentencja decyzji, w której oznaczenie działki mianem „droga” pozbawione jest dookreślenia „publiczna”, ani treść uzasadnienia. Wynika z niego jednoznacznie, że przedmiotowe działki miały pełnić rolę dróg dojazdowych do nowopowstałych działek, a więc zapewniać im dostęp do drogi publicznej. O zaliczeniu ich do kategorii dróg wewnętrznych świadczy również ich wytyczenie w sposób kształtujący i regulujący ruch pojazdów jedynie w granicach nowopowstałych działek. W szczególności tak ukształtowane drogi nie uzupełniały sieci dróg służących miejscowym potrzebom. Z założenia nie miały zatem lokalnego znaczenia. Brak jest przy tym jakichkolwiek okoliczności wskazujących, że sporne tereny miały zostać pozyskane przez Gminę D. pod przyszłe inwestycje drogowe. Podkreślenia wymaga, iż sporne działki - w świetle obowiązującego, w dniu wydania decyzji zatwierdzającego podział, miejscowego planu ogólnego zagospodarowania

przestrzennego gminy D., zatwierdzonego przez Radę Gminy D. w dniu 9 grudnia 1994 r. - nie zostały wytyczone na obszarze przeznaczonym pod urządzenie dróg publicznych.

O przeznaczeniu działek pod drogi publiczne nie przesądza również zawarte w uzasadnieniu decyzji stwierdzenie, że wydzielone działki nr (...) z dniem, gdy decyzja stanie się ostateczna, przechodzą na rzecz Gminy D.. Zdaniem Sądu Odwoławczego, wprowadzenie takiego zapisu do treści przedmiotowych decyzji - przy jednoczesnym wskazaniu, że działki będą stanowiły drogi dojazdowe oraz trudnościach powstających w związku z wykładnią użytego w art. 98 u.g.n. pojęcia „drogi” - może natomiast wskazywać na błędne przekonanie Wójta Gminy D., iż w sprawie znajdował zastosowanie art. 98 u.g.n. Przyjęcie przez Wójta Gminy D., iż sporne działki z mocy prawa przejdą na własność Gminy, nie wynikało w szczególności z oceny ich przeznaczenia pod drogi publiczne. Dodatkowo wskazać należy, iż wprowadzenie stwierdzenia o przejściu prawa własności działek do decyzji o zatwierdzeniu projektu podziału było niedopuszczalne, co ostatecznie skutkowało stwierdzeniem w tej części ich nieważności.

W ocenie Sądu Odwoławczego, ustalając jaki był faktyczny cel wydzielenia działek pod „drogę” należało mieć na uwadze przepis art. 93 u.g.n. Zgodnie z jego brzmieniem obowiązującym w dacie wydania decyzji, każda projektowana do wydzielenia działka musiała mieć bezpośredni dostęp do drogi publicznej, a za taki uważano również ustanowienie odpowiednich służebności gruntowych, jeżeli nie było możliwości wydzielenia drogi z nieruchomości objętej podziałem. W pierwszej kolejności to zatem właściciel musiał we własnym zakresie podjąć starania o zapewnienie dojazdu do wydzielanych działek. Skoro z własnej woli podejmował inicjatywę i dążył do podziału swojej nieruchomości, doprowadzając do powstania nowych działek, to musiał liczyć się z tym, że wśród nich znajdować musi się również działka tworząca drogę. Z uwagi na powyższe, uprawnione jest stwierdzenie, że oznaczenie w decyzji działek mianem „droga” miało na celu jedynie wykazanie, że zostały spełnione wymogi z art. 93 u.g.n., a zatem, że podział był dopuszczalny. Podkreślenia nadto wymaga, iż brak jest ustawowego nakazu zapewnienia przez gminę każdej nieruchomości objętej planem zagospodarowania przestrzennego bezpośredniego dostępu do drogi publicznej. W przeciwnym razie, konsekwencją czynności podejmowanych przez właścicieli nieruchomości, a zmierzających do dokonania ich podziału, byłoby uzyskanie wpływu na kształtowanie infrastruktury komunikacyjnej Gminy. Trudno nadto uznać, aby decyzje, co do podziału nieruchomości, podejmowane przez właścicieli skutkowały po stronie Gminy obowiązkiem odszkodowawczym.

Niezależnie od powyższych rozważań - mając na uwadze, że kształt i położenie działki nr (...) może wskazywać, że została wydzielona dla potrzeb poszerzenia istniejącej drogi - należy zauważyć, że w dacie zatwierdzenia projektu podziału działek, art. 98 u.g.n. w brzmieniu wówczas obowiązującym, nie przewidywał ani przejścia na własność jednostki samorządu terytorialnego ani odszkodowania w sytuacji, w której zatwierdzenie projektu podziału związane było z wydzieleniem działki na poszerzenie drogi publicznej, istniejącej lub planowanej. Jak wskazał Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 11 lipca 2012 r. (II CSK 709/11, LEX 1215615) działki wydzielone przed dniem 24 września 2004 r. na poszerzenie drogi publicznej mogą stać się własnością gminy jedynie poprzez ich nabycie na drodze cywilnoprawnej. To wyklucza możliwość przyjęcia, iż Gmina D. była władna objąć działkę (...) wywłaszczeniem za odszkodowaniem na rzecz dotychczasowych właścicieli.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że okoliczności sprawy nie wyczerpują przesłanek wymienionych w art. 98 u.g.n., co oznacza, że przedmiotowe działki gruntu nie przeszły na własność Gminy D.. Z uwagi na powyższe, Sąd Odwoławczy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie I sentencji.

Orzeczenie o kosztach procesu – punkt II sentencji znajduje uzasadnienie w treści art. 98 k.p.c. Na zasądzoną tytułem kosztów kwotę 20.579 zł składa się poniesiona przez powoda opłata sądowa od pozwu w kwocie 13.379 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda w wysokości 7.200 zł (§ 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu). Na koszty procesu zasądzone w punkcie II składa się kwota 26.758 zł tytułem opłaty od apelacji oraz skargi kasacyjnej, kwota po 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego za postępowanie apelacyjne (§ 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za

czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu) oraz postępowanie przed Sądem Najwyższym (§ 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu). Sąd Odwoławczy przyznając pełnomocnikowi powoda wynagrodzenie za postępowanie apelacyjne miał na uwadze stanowisko Sąd Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 17 października 2011 r., sygn. akt I UZ 33/2011. Wskazał w nim, że w sytuacji, gdy sąd drugiej instancji orzeka ponownie, po uchyleniu jego wyroku przez Sąd Najwyższy i przekazaniu mu sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego, to przy rozstrzygnięciu o kosztach postępowania apelacyjnego powinien mieć na uwadze ostateczny wynik tegoż postępowania apelacyjnego (a nie postępowań apelacyjnych) i wysokość kosztów poniesionych przez strony w jego toku oraz wysokość kosztów postępowania kasacyjnego, bez względu na fakt dwukrotnego orzekania w postępowaniu apelacyjnym przez sąd drugiej instancji.